

Tlačová správa
Luxemburg 21. februára 2022

Výhody jednotného trhu EÚ s investičnými fondmi sú stále do veľkej miery nezrealizované

EÚ má zavedený rámec na vytvorenie jednotného trhu s investičnými fondmi naprieč hranicami EÚ a na zabezpečenie ochrany investícií občanov EÚ. Podľa osobitnej správy Európskeho dvora audítorov, ktorá bola dnes uverejnená, sa však nedosiahli všetky ambiciózne ciele a mnohé potenciálne prínosy pre investorov zostávajú nevyužitú. Cieľ skutočného jednotného trhu s investičnými fondmi nebol splnený a cezhraničné činnosti sú naďalej zriedkavé. Fondy stále nie sú vo všetkých členských štátoch pod dôsledným dohľadom, ochrana investorov je naďalej slabá a systémové riziká nie sú primerane monitorované.

Investičné fondy zohrávajú kľúčovú úlohu v európskej únii kapitálových trhov a pomáhajú investorom efektívne alokovať svoj kapitál. V roku 2020 mali investičné fondy v celej EÚ aktíva vo výške takmer 19 bil. EUR. Takmer 70 % trhu s finančnými fondmi EÚ sa stále sústreďuje len v štyroch členských štátoch: v Luxembursku, Írsku, Nemecku a vo Francúzsku. Na podporu zdravého a produktívneho odvetvia investičných fondov a na ochranu investorov prijala EÚ opatrenia a vytvorila regulačný rámec pre investičné fondy s cieľom zabezpečiť, aby sa podobné pravidlá uplatňovali na celom jednotnom trhu.

„Nádejou bolo, že integrovanejší trh s investičnými fondmi ponúkne podnikom v EÚ rozmanitejšie zdroje financovania a poskytne investorom lepšiu ochranu a širší výber,“ uviedol Rimantas Šadžius, člen EDA, ktorý viedol tento audit. *„Cezhraničné prekážky však pretrvávajú, normy dohľadu sa v rámci EÚ stále líšia a nedosiahli sa všetky potenciálne prínosy.“*

Audítori zistili, že viaceré pretrvávajúce nedostatky stále obmedzujú výhody investičného prostredia EÚ. Skutočne cezhraničná investičná činnosť je naďalej zriedkavá: vo väčšine krajín EÚ sa investičné fondy distribuujú najmä na domácom trhu. Zistili tiež, že mnohé z očakávaných prínosov pre investorov, ako sú nižšie poplatky a väčší výber pre investorov, sa zatiaľ nenaplnili: náklady sú naďalej vysoké a v jednotlivých členských štátoch sa výrazne líšia. Prekážky vstupu na trh pretrvávajú, čo znamená, že stále neexistujú rovnaké podmienky. Audítori tiež poznamenávajú, že niektoré záležitosti ovplyvňujúce trh, ako je zdaňovanie, miestny dopyt a spôsob, akým sa správcovia aktív rozhodnú distribuovať svoje investičné fondy, nemožno riešiť právnymi predpismi EÚ.

Opatrenia EÚ prispeli k zvýšeniu transparentnosti investičných fondov, poznamenávajú audítori. Investori sú lepšie informovaní ako predtým o rizikách, výkonnosti a nákladoch investícií. Pre

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body osobitnej správy Európskeho dvora audítorov. Úplné znenie správy je uverejnené na webovom sídle eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

investorov je však stále veľmi ťažké porovnávať fondy v celej EÚ. A investori stále nie sú dostatočne chránení pred rôznymi problémami: napríklad pred neprimeranými nákladmi vyplývajúcimi z nepriehľadných predajných praktík alebo pred zaujatým poradenstvom finančných sprostredkovateľov, ktorí ich navádzajú na produkty, ktoré nezodpovedajú ich potrebám. V tejto súvislosti je problémom tzv. *greenwashing* (environmentálne klamlivé tvrdenia): audítori poznamenávajú, že označenie „ESG“ pre environmentálne a sociálne udržateľné fondy je v súčasnosti neregulované a môže sa zneužiť na predaj produktov, ktoré nespĺňajú prísne etické normy.

Audítori tiež zistili problémy týkajúce sa konzistentnosti a účinnosti dohľadu nad fondmi. Príslušná agentúra EÚ, orgán ESMA, sa usiluje o podporu konvergencie dohľadu, čo viedlo k miernemu zlepšeniu kvality dohľadu a menším rozdielom. Keďže sa však spolieha na dobrú vôľu vnútroštátnych orgánov dohľadu a ochotu vlastnej rady orgánov dohľadu informovať, má obmedzené znalosti o tom, či sa v členských štátoch vykonáva rovnaká úroveň dohľadu, a nemôže merať, či sa dosiahol pokrok smerom ku konvergencii dohľadu.

Týmto auditom sa tiež nastolili otázky týkajúce sa vhodnosti legislatívneho prístupu Komisie: právne predpisy upravujúce cezhraničnú reguláciu investičných fondov pozostávajú najmä zo smerníc, teda právnych predpisov, v ktorých sa vyžaduje, aby členské štáty zaviedli svoje vlastné verzie pravidiel podľa ich vlastného výkladu a vlastných okolností. Tento postup viedol k výrazným regulačným rozdielom medzi členskými štátmi.

Audítori vyjadrujú niekoľko odporúčaní na zlepšenie situácie. Varujú však, že menšie revízie samotného právneho rámca nebudú stačiť na dosiahnutie skutočného jednotného trhu.

Základné informácie

V roku 1985 EÚ zaviedla opatrenia na odstránenie prekážok brániacich fungovaniu investičných fondov naprieč vnútornými hranicami EÚ. Odvtedy môžu fondy a správcovia fondov so sídlom v jednej krajine EÚ uvádzať svoje fondy retailovým investorom v celej EÚ, nad ktorými vykonávajú dohľad len orgány v krajine, v ktorej majú sídlo. V roku 2011 sa smernicou o alternatívnych investičných fondoch umožnilo uvádzať na trh osobitné fondy pre profesionálnych investorov v celej EÚ. V tom istom roku Európska únia zriadila agentúru, Európsky orgán pre cenné papiere a trhy, zameranú na zlepšovanie ochrany investorov a podporu hladkého fungovania finančných trhov.

Osobitná správa 04/2022 *Investičné fondy: opatreniami EÚ sa zatiaľ nevytvoril skutočný jednotný trh v prospech investorov* je dostupná na webovom sídle EDA (eca.europa.eu). Cieľom tohto auditu je prispieť k zvýšeniu účinnosti a efektívnosti finančného dohľadu a ochrany investorov v EÚ.

EDA prezentuje svoje osobitné správy Európskemu parlamentu a Rade EÚ, ako aj iným zainteresovaným stranám, napríklad národným parlamentom, subjektom z oblasti priemyslu a zástupcom občianskej spoločnosti. Veľká väčšina odporúčaní, ktoré v našich správach predkladáme, sa zavádza do praxe.

Kontakt pre tlač

Tlačové oddelenie EDA: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu - Mobil: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer damijan.fiser@eca.europa.eu - Mobil: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – Mobil: (+352) 691 553 547